

CRNA GORA
Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i
vodoprivrede

DIREKCIJA ZA KOORDINACIJU I ODNOSI SA JAVNOŠĆU

IPARD UPRAVLJAČKO TIJELO

Verzija: 2.0

Strana 1 of 11

ZAPISNIK SA SASTANKA IPARD III ODBORA ZA NADGLEDANJE

Sastanak broj 1

Zapisnik sa I sastanka IPARD III odbora za nadgledanje

01. jun 2023. godine - **Hotel Voco**, Oktoih br 2, Podgorica 81000 Podgorica

I. Lista učesnika (u prilogu Zapisnika):

Sastanku su prisustvovali članovi IPARD III Odbora za nadgledanje, kao i predstavnici Evropske komisije i Delegacije Evropske unije u Crnoj Gori (sastanku nijesu prisustvovali članovi Ministarstva ljudskih i manjinskih prava, Inženjerske komore, Zajednice opština Crne Gore, Savez pčelarskih organizacija Crne Gore, NVO Green home, Nacionalnog udruženja vinara i vinogradara Crne Gore, Savez udruženja privatnih vlasnika šuma, Udruženje poljoprivrednih proizvođača voća i povrća „Ratar“ i Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede – Direktorata za ribarstvo.

Rezultat:

Kvorum je ispunjen, te je sastanak mogao da bude održan i odluke usvojene (30 članova ili njihovih zamjenika sa pravom glasa je bilo prisutno na sastanku, od ukupno 39 članova sa pravom glasa).

Prilog: Pored kratkog spiska učesnika navedenih u Zapisniku, u aneksu je dostavljena kompletna listu učesnika podijeljena na:

1. Članovi sa pravom glasa (zaključno sa rednim brojem 39)
2. Članovi bez prava glasa (od 1 do 6 druga tabela)
3. Posmatrači (1 do 3 treća tabela)

II. Agenda

CRNA GORA

Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i
vodoprivrede

DIREKCIJA ZA KOORDINACIJU I ODNOS SA JAVNOŠĆU

IPARD UPRAVLJAČKO TIJELO

Verzija: 2.0

Strana 2 of 11

Redni broj	Predviđeno vrijeme	Sadržaj	Informativno /Potrebna saglasnost/Potrebno odobrenje /Potrebno mišljenje članova IPARD III odbora	Odgovornost
1.	11:30 – 11:35	Otvaranje sastanka; Usvajanje Agende	Potrebno odobrenje	Stevan Gajević, državni sekretar Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, Predsjedavajući
2.	11:35 – 11:40	Informacija o imenovanju članova IPARD III odbora i ulozu IPARD III odbora (samo na prvom sastanku)	Informativno	Stevan Gajević, državni sekretar Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, Predsjedavajući
3.	11:40 – 11:50	Prezentovanje uloge predstavnika Evropske komisije u radu IPARD III odbora	Informativno	Frank Bollen, šef pretpristupne jedinice za susjedstvo, proširenje i pretpristupnu pomoć Evropske komisije
4.	11:50 – 12:00	Prezentacija i usvajanje Poslovnika o radu IPARD III odbora	Potrebno odobrenje	Andrijana Rakočević, generalna direktorica Direktorata za ruralni razvoj, šefica IPARD Upravljačkog tijela
5.	12:00 – 12:15	Prezentacija uloge NIPAC-a, IPARD MA-Upravljačkog tijela i IA-IPARD agencije u sprovođenju IPARD III programa	Informativno	Predstavnici NIPAC, MA i IA

 CRNA GORA Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede	DIREKCIJA ZA KOORDINACIJU I ODNOSI SA JAVNOŠĆU
IPARD UPRAVLJAČKO TIJELO	Verzija: 2.0
	Strana 3 of 11

6.	12:15 – 12:20	Prezentacija NAO, uključujući pojašnjenje statusa prenošenja ovlaštenja izvršavanja budžetskih zadataka sa Evropske komisije na Crnu Goru	Informativno	Predstavnik NAO
7.	12:20-12:25	Prezentacija uloge Revizorskog tijela	Informativno	Predstavnik Revizorskog tijela
8.	12:25 – 12:35	Prezentacija IPARD III programa	Informativno	Andrijana Rakočević, generalna direktorica Direktorata za ruralni razvoj, šefica IPARD Upravljačkog tijela
9.	12:35 – 12:45	Prezentacija i odobrenje Evaluacionog plana za IPARD III program	Potrebno odobrenje	Enis Gjokaj, savjetnik za monitoring, evaluaciju i izvještavanje
10.	12:45 – 12:55	Prezentacija i odobrenje Plana vidljivosti i komunikacionih aktivnosti za IPARD III program	Potrebno odobrenje	Ana Mitrović, savjetnica za koordinaciju i odnose sa javnošću ruralnog razvoja
11.	12:55 – 13:15	Videnje/buduća perspektiva IPARD III programa od strane zainteresovanih strana		
12.	13:15 – 13:20	Prijedlozi za datum i Agendu za naredni sastanak	Informativno	

 <p>CRNA GORA Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede</p>	<p>DIREKCIJA ZA KOORDINACIJU I ODNOS SA JAVNOŠĆU</p>
<p>IPARD UPRAVLJAČKO TIJELO</p>	<p>Verzija: 2.0</p>
<p>Strana 4 of 10</p>	

13.	13:20 – 13:30	Potpisivanje Izjave o nepristrasnosti i kodeksu ponašanja od strane članova IPARD III odbora		
14.	13:30 – 14:30	Lunch		

 <p>CRNA GORA Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede</p>	DIREKCIJA ZA KOORDINACIJU I ODNOS SA JAVNOŠĆU	
IPARD UPRAVLJAČKO TIJELO	Verzija: 2.0	Strana 5 of 11

III. Ishod sastanka IPARD III odbora za nadgledanje

U skladu sa tačkom 1 Agende: Otvaranje sastanka; Usvajanje Agende i ček lista članova/predstavnika

- **Stevan Gajević**, državni sekretar u Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, predsjedavajući IPARD III Odborom za nadgledanje otvorio je sastanak i podsjetio prisutne da je Program razvoja poljoprivrede i ruralnih područja Crne Gore u okviru IPARD III 2021-2027 (IPARD III program) usvojen je od strane Evropske komisije 29. juna 2022. godine, a od strane Vlade Crne Gore 28. jula 2022. godine. Kroz sprovođenje IPARD III programa crnogorskim poljoprivrednicima biće dostupno ukupno 81.975.947 eura bespovratnih sredstava, od čega EU sredstva čine 63.000.000 eura (62% više u odnosu na prethodni IPARD II program). Istakao je, da je u cilju uspješnijeg sprovođenja pomenutog Programa kao i da bi se sredstva koja će biti na raspolaganju crnogorskim poljoprivrednim proizvođačima što bolje iskoristila, osnovan i IPARD III odbor za nadgledanje. Njegova glavna uloga biće da prati sam proces sprovođenja IPARD III programa, da daje svoj doprinos u prevazilaženju eventualnih uskih grla koja će se javiti tokom sprovođenja, ali i da obezbijedi vidljivost Programa u čitavoj Crnoj Gori. Izrazio je nadu i očekivanje da će se zahvaljujući aktivnoj ulozi i konstruktivnom doprinosu članova IPARD III odbora, u što većoj mjeri iskoristiti pretpristupna bespovratna sredstva podrške i na taj način zajedno unaprijediti poljoprivrednu proizvodnju u Crnoj Gori. Nakon toga predstavio je Agendu, na koju nije bilo primjedbi (dodati uvod iz pripreme).

Odluka broj 1

- Agenda je usvojena.
- Svi članovi (30) sa pravom glasa, glasali su za.

U skladu sa tačkom 2 Agende: Informacija o imenovanju članova IPARD III odbora i ulozi IPARD III odbora (samo na prvom sastanku)

- **Stevan Gajević**, državni sekretar u Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, predsjedavajući pozvao je sve članove IPARD III odbora za nadgledanje (članove i posmatrače) da se ukratko predstavie.

U skladu sa tačkom 3 Agende: Prezentovanje uloge predstavnika Evropske komisije u radu IPARD III odbora

- **Frank Bollen**, šef pretpristupne jedinice za susjedstvo, proširenje i pretpristupnu pomoć/Evropska komisija, pozdravio je prisutne članove odbora naglašavajući da će zahvaljujući aktivnoj ulozi i konstruktivnom doprinosu članova odbora ovakve sjednice ubuduće donositi produktivne zaključke. Podsjetio je na jutrošnji, deseti sastanak IPARD II odbora za nadgledanje gdje se već govorilo o mnogim pitanjima, i istakao zadovoljstvo što je prisutan veliki broj članova IPARD III odbora za nadgledanje. Gospodin Bolen je podsjetio da Crna Gora u novom programskom razdoblju ima na raspolaganju oko 63 mil. EUR, i da su završene sve procedure i pripreme kako bi Crna Gora otpočela implementaciju ovog programa. Kako smo razumjeli, istakao je gospodin Bolen, iz više izlaganja sa prethodnog sastanka u planu je akreditacija novih mjera, što će iziskivati veću posvećenost i institucionalnu saradnju kako bi se IPARD III program uspješno implementirao, jer ovaj program nudi mnogo mogućnosti, ali i odgovornosti i potrebno je da svi zajedno radimo kako bi se ove mogućnosti iskoristile na što bolji način.

 <p>CRNA GORA Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede</p>	DIREKCIJA ZA KOORDINACIJU I ODNOSI SA JAVNOŠĆU	
IPARD UPRAVLJAČKO TIJELO	Verzija: 2.0	Strana 6 of 10

U skladu sa tačkom 4 Agende: Presentacija i usvajanje Poslovnika o radu IPARD III odbora

- **Andrijana Rakočević**, generalna direktorica Direktorata za ruralni razvoj, šefica Upravljačkog tijela, u svom izlaganju predstavila je procedure na osnovu Rješenja o osnivanju IPARD III odbora za nadgledanje, koji na svom prvom, odnosno današnjem zasjedanju ima obavezu da usvoji Poslovnik o radu IPARD III odbora za nadgledanje u Crnoj Gori, koji je svim članovima dostavljen na mejl u predviđenom roku. Ministarstvo poljoprivrede šumarstva i vodoprivrede osnovalo je IPARD III odbor za nadgledanje 13. aprila 2023. godine na osnovu Zakona o potvrđivanju Okvirnog finansijskog sporazuma o partnerstvu između Evropske komisije i Crne Gore. Kako je pojasnila gospođa Rakočević, IPARD III odbor za nadgledanje uspostavljen na ovaj način biće odgovoran za izvještavanje, monitoring i evaluaciju sprovođenja IPARD III programa u skladu sa odredbama VI Odjeljka Sektorskog sporazuma, a njega čine nacionalne i teritorijalne (lokalne) vlasti i organi, predstavnici iz oblasti ekonomije, socijalnog, ekološkog, civilnog društva ali i predstavnici akademskih institucija i mreže za ruralni razvoj. Na kraju, istakla je ona da Upravljačko tijelo pomaže u radu IPARD III odbora i istovremeno ima funkciju stalnog sekretarijata IPARD III odbora. IPARD III odbor se sastaje najmanje 2 puta godišnje. Naglasila je da svaki član IPARD III odbora i njihovi predstavnici treba da potpiše izjavu o nepristrasnosti i kodeksu ponašanja, koje se nalaze u fasciklama koje su dobili.

Odluka broj 2

- Poslovnik o radu IPARD III odbora je usvojen.
- Svih 30 člana sa pravom glasa, glasalo je za.

U skladu sa tačkom 5 Agende: Presentacija uloge NIPAC-a, IPARD MA-Upravljačkog tijela i IA-IPARD agencije u sprovođenju IPARD III programa

- **Milica Abramović**, načelnica Direkcije za koordinaciju EU sredstava/ Ministarstvo evropskih poslova, u svom izlaganju predstavila je ulogu NIPAC- a, koji u skladu sa Okvirnim finansijskim sporazumom o partnerstvu između Evropske komisije i Crne Gore, ima odgovornost za ukupnu koherentnost i koordinaciju programa podržanih u okviru IPA III, gdje su zadaci izvršenja budžeta povjereni IPA III korisniku. Takođe, kako je istakla, NIPAC ima ulogu da koordinira izradu plana evaluacije u konsultacijama s Evropskom komisijom predstavljajući aktivnosti evaluacije koje će se obaviti u različitim fazama sprovođenja. Veoma je značajna uloga NIPAC-a u dijelu izvještavanja, odnosno povezivanja IPARD strukture Crne Gore sa Evropskom komisijom, objasnila je gospođa Abramović na kraju izlaganja.
- **Vladislav Bojović**, v.d. generalnog direktora Direktorata za plaćanja, šef IPARD Agencije, podsjetio je prisutne da je u skladu sa važećim Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Direktor za plaćanja kao IPARD Agencija. Sve funkcije MA i IA su u skladu sa Sporazumom o finansijskom okvirnom partnerstvu i Sektorskim sporazumom. Odnosi između Upravljačkog tijela i IPARD agencije uređeni su Operativnim sporazumom koji su potpisali rukovodilac Upravljačkog tijela/Direktorata za ruralni razvoj i rukovodilac IPARD agencije/Direktorata za plaćanja. U daljem izlaganju, gospodin Bojović predstavljao je zadatke svih Direkcija u skladu sa strukturom kako je organizovana IPARD Agencija.

 <p>CRNA GORA Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede</p>	DIREKCIJA ZA KOORDINACIJU I ODNOS SA JAVNOŠĆU	
IPARD UPRAVLJAČKO TIJELO	Verzija: 2.0	Strana 7 of 11

- **Andrijana Rakočević**, generalna direktorica Direktorata za ruralni razvoj, šefica IPARD Upravljačkog tijela u svom izlaganju govorila je o odgovornostima Upravljačkog tijela IPARD programa koje je odgovorno je za pripremu i sprovođenje IPARD III programa, kao i svih njegovih dopuna i izmjena, uključujući one koje zatraži Komisija; priprema i Listu prihvatljivih troškova za svaku od Mjera programa. Takođe, kako je podsjetila ona pored toga vrši i kontrolu i provjerljivost mjera, koje će biti definisane u IPARD III programu u saradnji sa IPARD agencijom; odabir mjera u okviru svakog poziva za podnošenje prijave u okviru IPARD III programa i njihovu blagovremenost, uslove prihvatljivosti i finansijsku raspodjelu po mjerama, po pozivu. Odluke se donose u dogovoru s IPARD agencijom. Takođe, na kraju je podsjetila da je IPARD Upravljačko tijelo odgovorno za obezbjeđivanje uspostavljanja i ažuriranja odgovarajućeg nacionalnog pravnog osnova za sprovođenje IPARD III programa kada se to pokaže neophodnim.

U skladu sa tačkom 6 Agende Presentacija NAO, uključujući pojašnjenje statusa prenošenja ovlašćenja izvršavanja budžetskih zadataka sa Evropske komisije na Crnu Goru

- **Anja Amidžić**, generalna direktorica Direktorata za Upravljačku strukturu i zamjenik Nacionalnog službenika za ovjeravanje EU fondova (NAO)/ Ministarstvo finansija, u svom izlaganju predstavila je funkcije i odgovornosti NAO, koje su u skladu sa odredbama Okvirnog finansijskog sporazuma o partnerstvu Između Evropske komisije i Crne Gore i Sektorskog sporazumom. Kako je objasnila gospođa Amidžić, NAO snosi opštu odgovornost za finansijsko upravljanje IPA III pomoći u Crnoj Gori i za obezbjeđivanje zakonitosti i pravilnosti troškova. Odlukom Vlade Crne Gore, sekretarka Ministarstva finansija imenovana je za Nacionalnog službenika za ovjeravanje (NAO) Crne Gore. Ona je podsjetila da je izmijenjen Pravilnik oslobađanju PDV-a za fizička lica, isplaćena su određena sredstva u prethodnoj sedmici IPARD korisnicima i podsjetila da postoje jasno definisane procedure uspostavljene od strane EK za ostvarivanje mogućnosti od strane korisnika da učestvuju u IPA projektima, jer cjelokupna IPA/IPARD struktura podliježe revizijama i kontrolama, kako od strane nacionalnih tijela, tako i od EK. Takođe, na kraju je gospođa Amidžić pojasnila generalno postupak akreditacije i navela da je CG prva u regionu ZB među IPARD zemljama, izvršila reakreditaciju određenih mjera iz IPARD II za IPARD III program.

U skladu sa tačkom 7 Agende: Presentacija uloge Revizorskog tijela

- **Rina Mučaj Demirović**, rukovodilac odjeljenja za reviziju Programa poljoprivrede i ruralnog razvoja, u svom izlaganju, predstavila je ulogu Revizorskog tijela, odnosno aktivnosti i odgovornosti. Kako je objasnila gospođa Mučaj, u skladu sa Zakonom o reviziji sredstava iz fondova Evropske unije, a prema zahtjevima definisanim u Okvirnom finansijskom sporazumu o partnerstvu Između Evropske komisije i Crne Gore, sektorskom i finansijskom sporazumu, Revizorsko tijelo Crne Gore odgovorno je za reviziju EU fondova, uključujući IPA fondove, strukturne fondove nakon pristupanja EU, kao i sredstva Crne Gore koja se koriste za zajedničko finansiranje. Revizorsko tijelo je funkcionalno i organizaciono nezavisna institucija u odnosu na sve učesnike u sistemu upravljanja i kontrole programa koji se finansiraju EU fondovima. Organizacija RT uspostavljena je Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji u okviru pet organizacionih jedinica, od kojih jedno odjeljenje za reviziju programa poljoprivrede i ruralnog razvoja. Revizorskim tijelom rukovodi glavni revizor a Vlada Crne Gore je u novembru 2022. godine, imenovala Kseniju Barjaktarović za glavnu revizorku Revizorskog tijela. Što se tiče kriterijuma za izvještavanje, u skladu sa članom 63 FFPA, Revizorsko tijelo je dužno dostaviti Evropskoj komisiji i Vladi, sa kopijom NIPAC-u i nacionalnom službeniku za

 <p>CRNA GORA Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede</p>	<p>DIREKCIJA ZA KOORDINACIJU I ODNOSI SA JAVNOŠĆU</p>	
<p>IPARD UPRAVLJAČKO TIJELO</p>	<p>Verzija: 2.0</p>	<p>Strana 8 of 10</p>

ovjeravanje, godišnje mišljenje revizije o potpunosti, tačnosti i istinitosti godišnjih finansijskih izvještaja što je rezultat revizije računa, o efikasnosti i djelotvornosti funkcionisanja sistema upravljanja, kontrole i nadzora kao rezultat revizije sistema, kao i o zakonitosti i ispravnosti transakcija kao rezultat sprovedene revizije operacija. Kao propratni akt uz godišnje mišljenje revizije, Revizorsko tijelo dostavlja godišnji izvještaj o revizorskim aktivnostima čiji je rok za dostavljanje ostao isti kao u IPA II perspektivi, tj. 15. mart tekuće godine za prethodnu godinu.

Glavni zaključci diskusije;

- **Dick Van Dijk**, „desk officer“ za Crnu Goru u pretpristupnoj jedinici DG AGRI-ja, obratio se sa sugestijom, obzirom da je Crna Gora u martu 2023. godine poslala Zahtjev za „rollover“ mjera IPARD II programa, a da su međuvremenu treba promijeniti određeni pravni okviri, pravilnike i sl.
- **Andrijana Rakočević**, generalna direktorica Direktorata za ruralni razvoj, šefica IPARD Upravljačkog tijela, objasnila je da smo u proceduri izrade Uredbi za IPARD III programa, za mjere 1, 3 i 7 LEE je na usaglašavanju sa kolegama iz IPARD Agencije. Ostale procedure će se usaglašavati do polovine jula, kada bi trebalo i Uredbe da budu pripremljene.

U skladu sa tačkom 8 Agende: Prezentacija IPARD III programa

- **Andrijana Rakočević**, generalna direktorica Direktorata za ruralni razvoj, šefica IPARD Upravljačkog tijela, upoznala je prisutne sa Mjerama IPARD III programa. Pored predstavljanja svih osam mjera pojedinačno, gdje je dat poseban acenat na novitete i razlike u odnosu na IPARD II program, gospođa Rakočević je podsjetila na punu akreditaciju mjere 7 i ono što slijedi jeste akreditacija za Mjeru 9. Takođe, podsjetila je i na „rollover“ Mjera 1, 3, 7 i 9. Posebno je istakla da će u ovoj godini biti realizovan pilot projekat za Mjeru 4, a planirano je da se krajem 2023. godine pripremi akreditacioni paket za Mjeru 6, obzirom da su već preuzete određene aktivnosti sa lokalnim samoupravama, gdje je planirano organizovanje i dodatnih radionica i sastanaka. Kako je u daljem izlaganju navela gospođa Rakočević, veoma važna je akreditacija Mjere 9 zahvaljujući kojoj će se tehnički moći podržati aktivnosti svih mjera, što i jeste njena glavna namjena.

U skladu sa tačkom 9 Agende: Prezentacija i odobrenje Evaluacionog plana za IPARD III program

- **Enis Gjokaj**, samostalni savjetnik za monitoring i evaluaciju, u svom izlaganju je predstavio obavezu usvajanja Evaluacionog plana koje sastavlja Upravljačko tijelo IPARD programa. On se podnosi IPARD III odboru za nadgledanje najkasnije godinu dana nakon što Komisija usvoji IPARD III program. Upravljačko tijelo izvještava Odbor za nadgledanje IPARD III programa i Komisiju o napretku postignutom u realizaciji ovog plana. Kako je naglasio gospodin Gjokaj, ovaj plan sadrži ciljeve i svrhu evaluacionog plana, upravljanje i koordinaciju, zainteresovane strane, vremenski okvir, opis podataka odnosno vrste indikatora, koji će se koristiti za evaluaciju IPARD III programa, teme evaluacije, komunikaciju, resurse, kao i obuku za evaluaciju, koja ima za cilj stvaranje odnosno jačanje administrativnih kapaciteta za ispunjavanje zadataka procjene i aktivnosti za efikasnokorišćenje rezultata evaluacije.

 <p>CRNA GORA Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede</p>	DIREKCIJA ZA KOORDINACIJU I ODNOSI SA JAVNOŠĆU	
IPARD UPRAVLJAČKO TIJELO	Verzija: 2.0	Strana 9 of 11

Odluka broj 3

- Evaluacioni plan za IPARD III program usvojen.
- Svi članovi (30) sa pravom glasa, glasali su za.

U skladu sa tačkom 10 Agende: Presentacija i odobrenje Plana vidljivosti i komunikacionih aktivnosti za IPARD III program

- **Ana Mitrović**, savjetnica za koordinaciju i odnose sa javnošću ruralnog razvoja, u svom uvodnom izlaganju podsjetila je da su svi članovi dobili Plan putem mejla. Predstavljajući ovaj plan, gospođa Mitrović je istakla određene pojedinosti koje su sadržane u samom Planu za novo programsko razdoblje. Pored uobičajenih aktivnosti koje se tiču vidljivosti i prezentovanje samog programa, podsjetila je na pojedine komunikacione alate koji će biti noviteti u IPARD III programu; kvartalno izdanje biltena „IPARD ZA TEBE“, tješnija saradnja sa Evropskom kućom, viber zajednica gdje se direktno i na najbrži način dijele informacije potencijalnim korisnicima, snimanje video spota o IPARD-u, promocija uspješnih priča IPARD korisnika i drugo. Takođe, u svom izlaganju napravila je poseban osvrt povodom obilježavanja Dana Evrope, kada je organizovan prijem u Muzičkom centru Crne Gore u Podgorici. Na ovom značajnom događaju svoje mjesto imali su i korisnici IPARD podrške. Oni su imali obezbijeđene štandove sa svojim proizvodima, a o svima njima snimljene su priče od strane Evropske kuće koje će i biti publikovane u narednom periodu. U toku sastanka IPARD III odbora, uz kratka objašnjenja gospođa Mitrović je prezentovala video o korisnicima IPARD podrške.

Odluka broj 4

- Plan vidljivost i komunikacionih aktivnosti za IPARD III program je usvojen.
- Svi članovi (30) sa pravom glasa, glasali su za.

U skladu sa tačkom 11 Agende: DiskusijaViđenje/buduća perspektiva IPARD III programa od strane zainteresovanih strana

- **Marko Kise**, predsjednik udruženja ribara, postavio je pitanje prisutnima da li je i u ovom Programu neophodno da korisnik sam obezbijedi cjelokupna sredstva, podsjetivši na tešku situaciju ribarskog sektora. Takođe, pitao je da li je poznato brojno stanje stočnog fonda korisnika IPARD-a, kao i da li znate koji je broj novozaposlenih u poljoprivredi?
- **Andrijana Rakočević**, generalna direktorica Direktorata za ruralni razvoj, šefica IPARD Upravljačkog tijela, dala je odgovor na dio pitanja gospodina Kisa i objasnila što se tiče rezultata IPARD-a, u posljednje tri godine više nije prvi izvozni proizvod vino, nego proizvodi mesne industrije, gdje smo imali veliki broj korisnika kroz Mjeru 3, pa je jasno da se korišćenje IPARD programa odrazilo na tržište. Gospođa Rakočević je odgovorila i na dio pitanja oko zaposlenih u poljoprivredi, kazavši da je taj podatak sadržan u Izveštajima koje dobijate ili ćete dobijati kao članovi ovog Odbora, a da je jedan od indikatora svakako broj zaposlenih na osnovu IPARD projekata.
- **Vladislav Bojović**, v.d. generalnog direktora Direktorata za plaćanja, šef IPARD Agencije, osvrnuo se na ideju formiranje garantnog fonda, kazavši da to jeste cilj i prioritet ove Vlade, ali da takođe postoje mehanizmi

 <p>CRNA GORA Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede</p>	<p>DIREKCIJA ZA KOORDINACIJU I ODNOSI SA JAVNOŠĆU</p>	
<p>IPARD UPRAVLJAČKO TIJELO</p>	<p>Verzija: 2.0</p>	<p>Strana 10 of 10</p>

poput avansnog i faznog plaćanja koje omogućava potencijalnim korisnicima korišćenje određenih sredstava po povoljnijim uslovima.

- **Nataša Vojinović**, MONSTAT, željela je da informiše prisutne da se radi na pripremi popisa poljoprivrede, koji će biti organizovan odmah nakon popisa stanovništva. Ono što je trenutno u pripremi jeste Zakon o popisu, koji će se dobiti na mišljenje, gdje ćete imati priliku da date svoje mišljenje. Takođe, upoznala je prisutne da je Uprava za statistiku usvojila Kriterijume za definisanje „zvanične statistike“ i „drugih proizvođača zvanične statistike i da bi se utvrdilo koji organ proizvodi „zvaničnu statistiku“ i koji ima mogućnost da se kvalifikuje kao drugi proizvođač zvanične statistike potrebno je da se podnese zahtjev koji je objavljen na sajtu.
- **Vladimir Đaković**, direktor Uprave za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove, se osvrnuo na neke mjerljive rezultate, kroz koje se i vidi šta je IPARD uspio da uradi, a to je da korisnici odnosno subjekti registrovani u Upravi, sada imaju objekte sa mnogo boljim standardima i ostvarili su pravo za dobijanje izvoznih brojeva, tako da se ta roba može izvoziti na tržište EU.
- **Željko Macanović**, predsjednik Udruženja „Zdravo zrno“, konstatovao je da se jako malo koriste ova sredstva i da treba ovaj Program što više usmjeriti na mlade ljude i kako te mlade ljude zadržati na selu.
- **Milun Anđić**, predsjednik Udruženje plivarica Crne Gore – Trio Mare istakao je da su u sektoru ribarstva prisutni mnogobrojni problemi, a najveći im predstavlja nemogućnost dobijanja kredita, obzirom da banke ne prihvataju brodove kao hipoteku. Takođe, napomenuo je da je upoznat sa nelegalnim uvozom ribe u Crnu Goru iz Angole, koja se navodno prodaje u najboljim i najskupljim restoranima.
- **Vladimir Đaković**, direktor Uprave za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove, rekao je da će se istražiti „slučaj“.
- **Vučko Pešić**, predsjednik Udruženja seoskih domaćinstava “Turizam na selu”, postavio je pitanje vezano za problem dobijanja dozvole za gradnju koja je neohodna za korisnike Mjere 7 (podmjera Ruralni turizam).
- **Gordana Drinčić**, načelnica Direkcije za evaluaciju i odobravanje projekata u Direktoratu za plaćanja, odnosno IPARD Agenciji, pojasnila je da je u toku izrada Prostornog plana Crne Gore, te da su održali dva sastanka sa gospođom Svetlanom Jovanović koja je rukovoditeljka izrade ovog Plana. Inicijativa da objekti od značaja za ruralni turizam budu prepoznati ovim Planom kroz sve opštine upućena je Ministarstvu ekologije, prostornog planiranja i urbanizma, i dobijen je pozitivan odgovor da će isti biti prepoznati, te da će i samo predstavnici IPARD strukture biti uključeni u izradu prostornih planova za opštine. Ona je naglasila da u onim područjima u kojima nije prošao DUP, na osnovu smjernica koje imaju opštine već izdaju dozvole.
- **Stevan Gajević**, državni sekretar u Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, predsjedavajući, konstatovao je da je pored ovih pitanja od kojih je većina bila nevezana za implementaciju IPARD III programa, o ovoj tački bilo riječi i u prethodnim izlaganjima te da je već sve što je predviđeno rečeno.

U skladu sa tačkom 12 Agende: Prijedlozi za datum i Agendu za naredni sastanak

 <p>CRNA GORA Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede</p>	DIREKCIJA ZA KOORDINACIJU I ODNOS SA JAVNOŠĆU	
IPARD UPRAVLJAČKO TIJELO	Verzija: 2.0	Strana 11 of 11

- **Stevan Gajević**, državni sekretar u Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, predsjedavajući, predložio je da termin za sledeći sastanak bude organizovan nakon konsultacija predstavnika Evropske komisije sa Upravljačkim tijelom, o čemu će članovi IPARD III odbora za nadgledanje blagovremeno i biti obaviješteni.

Potpisi:

PREDSJEDAVALJUĆI IPARD III odborom za nadgledanje:	ZA SEKRETARIJAT:
<i>Gospodin Stevan Gajević</i>	<i>Gospođa Andrijana Rakočević</i>
<i>Zvanje: državni sekretar u Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede</i>	<i>Zvanje: generalna direktorica Direktorata za ruralni razvoj, šefica IPARD Upravljačkog tijela</i>
Potpis: 	Potpis:
Datum: 30.06.2023. godine	Datum: 30.06.2023. godine

PRILOG: Lista učesnika